

حیات

اداره مرکزی :
 آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
 معارف امینکی باشده کی دائره
 استانبول بوروسی :
 استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نومروده
 دائره مخصوصه

نومری هر برده ۱۰ غرورده .
 سنه لکی بوسته ایله ۵ لیرا .
 (اجنی مملکتلر ایچین ۵ دولار)
 بونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
 مراجعت ایدیلیر .
 بازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

حیات دایما حیات... زیاده دایما حیات قاتالم!...
 - بیجه -

۲ نجی جلد

آنقره ، ۹ حزیران ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۸

- قربان بایرامی -

حیات ، محترم قاریلرینک ۱۹۲۷ سنه نیک قربانه بایرامی تبریک ایلر دوتونوره ارقربوبیلیرد برابر مملکت دکنهک ایچین
 سعادت رومقیندر نمی ایلر .

آنقره ده صوک هفته

آنقره - قیصری خطنک آجیلماسی - ماقس بونافوسک قونفرانسری - رسم سرکیسی

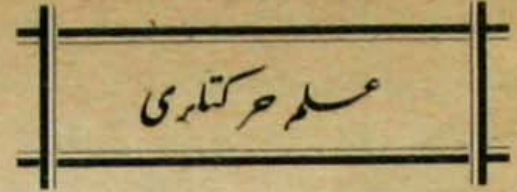
شبهسی یوقدی . شو حالده دوشونجه اعتباریله
 بر آلدانیش موجود دکدی . بوکا رغماً اجنیلرک
 چوق آغیره مال اولان معاوتی اولمق سزین بوایشی
 باشارمق اقداریخی برتور لوکندی مزده بولا ما یوردق ،
 مدنیت یولنده آتاجغمز آدیملری فلجه اوغراتان
 بو حیات ضعیفدرکه بیلرجه بوتون عمل واراده
 قدرتلریمزی زنجیرله دی . فقط بویوک و متعاقب
 فلاکتلرده بزی سنه لرجه طبیعتله مجادله یه سوق
 ایله دی . بو مجادله عمله اویمایان فکر واعتقادلری
 بر نوع اصطفا یه تابع طوتدی ، دیگر جهندن
 هر المی اقتحام ، هر مشکلی ازاله بزه انسانلق
 قدرتی ، اراده قوتی ده دیوردی . ظفر و انقلاب
 ایشته بو دو یغونک اثری ایدی ، بو کونکی
 آنقره - قیصری خطی ده ، یارین هر ساحه ده
 یابایله جکمز بویوک ظفرلرده ... یه اونک اثری
 اولاجقدر .

کله سنی بکله دک ، اکر صوک انقلاب
 اولماسهیدی ، اکر تورک جمعیتی فلاکتلرک
 صار صینتیسنه اوغرایارق یکی بر انقلاب یاراتما .
 سیدی ... مملکتی دمیر یوللرله قوشاتمق اشتیاقنه
 رغماً المز قولمز باغلی دوراجق ، خارجدن امداد
 بکله یه جکدک . حالبوکه استقلال حربی اراده نیک
 قوتی بزه اوکره تدی ، انسانی یا شاییشک طبیعت
 اوزرنده ظفر تأمین دیمک اولاجغنی کوستردی .
 استقلال مجادله سنک و انقلابک وجوده کتیردیکی
 بو معنوی عصمت پاشا حضرتلری اک وجیز بر
 صورتده افاده ایتدیلر : « وطنمزی اعمار ایتک
 وظیفه مزدر ، بوکا قادرزا ! انقلابک اک مهم
 روحی ، دوید یغمز بو قدرت ، بو اراده در ، اصل
 مدنیت ایشته بودر ، مدنی حیات دایما کندی مزدن
 خارجه طاشاجق ، طبیعتی رام ایله جک شدتلی
 بر اراده نیک اثریدر . یالکمز شووقعه بیله کنجلریمزه
 فلسفی بر درس ویرمه ک کافیدر : تورک جمعیتی
 تنظیماتدنبیری مملکتی اعمار ایتک ، یوللرله قوشاتمق
 ارزو ایله یوردی . غرب اثرلرله الفت ایده لیدنبیری
 بومدنیت یولنده یورومک لزومنده کیسه نیک

آنقره ده صوک هاقتا فکر و حرکت اعتباریله
 چوق جانلی کجدی . بو هاقتا ایچنده قیصری یه
 کیده ن ایلك تیره نی افتخارله ، قدرتلی اثرلر یاراتان
 بر ملت فردینک دو یا جغنی هیجانله تشییع ایتدک ،
 دیگر بر کون قیصا بر زمانده بالخاصه ته کنیک
 اعتباریله چوق سریع تکامل کوسته رن تورک
 رساملرک سرکیسی آچیلدی ، یه بو هاقتا ایچنده
 تورک او جاغنده موسیو ماقس بونافوسک چوق
 قیمتلی ایکی قونفرانسی دیکلدک .

آنقره - قیصری خطنک اکالی بسیط بر
 اعمار و قعه سندن عبارت اولمق دن زیاده قوتی استقلال
 حربندن و انقلابدن آلان بر مفکوره نیک مادی
 مشکلاته ناصیل غلبه ایده جکنی کوسته رن امثال سز
 بر اثر اولماسنده در . آنادولوی تیره نلرله قوشاتمق
 اشتیاقی چوقدنبیری دو غمشدی . فقط بونی
 یابایلمک ایچون لازم کلن وساطتی یاراتمق ده
 لازمدی . ایشته بویله یار ایتی بر قوت هنوز اکیسکدی .
 بو قدرتی کندی مزده کوره مدیکمز ایچون
 سنه لرجه تورکیه خارجدن سرمایه و وساطت

ای بر تصادفدرکه ارقاداشمز موسیو ماقس
 بونافوسک قونفرانسری ده بالواسطه عینی نقطه یه
 تماس ایله یوردی . موسیو بونافوسک ایلك

دارالفنونک وظیفه لری

محمد امین بک «ایده آل سزک تهلکسی و دارالفنون» عنوانی مصاحبه سنده دارالفنون و بالخاصه ادبیات فا کولته سنه ترتب ایدن وظیفه لردن بحث ایدیور. امین بکه کوره ادبیات فا کولته سنک تدریساتی «تورکیه محوری اطرافنده دونه لی ، سوکراده تدریساته بر بارجه داها حرارت کیرمه لیدر» ؛ «محیطنه باقیان ، علمی تدقیق لری محیطک احتیاجی اساسنه استناد ایتدیرمه یئرله ، اولسه اولسه باشقا عالم لری مقلدی اولور لر» .

بوفکر لریک اساس اعتباریله نه قدر دوغرو اولدینی ایضاحدن مستغیدر . یالکز ، آرقاداشمک مصاحبه سنده مهیم قالمش بعض نقطه لر وارکه ، اولر اوزرنده براز اصرار ایتک ایتدیرم . مثلاً «تدریساتی تورکیه محوری اطرافنده دوندورمک» یالکز ادبیات فا کولته سنک دکل ، حقوق ، الهیات ، فن - حتی قسماط - فا کولته لریک و سائر بوکسک مکتبلرکده وظیفه سیدر . مثلاً امین بک تورکیه جغرافیاسنک و تاریخنک هنوز یازیلما دینی و ادبیات فا کولته سنک بونکله مکلف اولدینی سو بیور ؛ فن فا کولته سی کرسیلری تورکیه نکی نباتات و حیواناتی ، معدن لری ، ژه اولوژیسی لایقینه تدقیق ایتدین تورکیه نکی طبیعی جغرافیسی یازیلما بیورمی ؟ حقوق فا کولته سی و بوکسک تجارت مکتبی کرسیلری تورکیه اقتصادیاتنی شورایته دیکه ، اقتصادی جغرافیایا وجوده کله بیورمی ؟ ، عین مسئله نی تورکیه تاریخی ایچون ده عین شکلده وضع ایدمه یلیرز : تورکیه نکی اقتصادی و حقوق تاریخی ، دینی تاریخی میدانه حقیق مادجه ادبیات فا کولته سنک مساعیسی دائماً یاریم قالمی ؟ حقوق و الهیات فا کولته لرینه بوخصوصده هیچ بر وظیفه دو شمیورمی ؟ ادبیات فا کولته سنکدن جوق قدملی اولان حقوق فا کولته سی ایله مکتب ملکیه و تجارت مکتبی کبی عالی و سوسه لر بومشله لر حقنده شیمی دیه قدر نه نتیجه لر الهه ایتدیرد؟ دیمک اولیورکه مملکت مزه عا ئد اولان تدقیقاتی یالکز بر فا کولته دن دکل ، مملکتک بوتون علم مؤسسه لردن بکله مک مجبوریتنده یز .

محمد امین بک تورکیه تاریخنک هنوز یازیلما دیندن بحث ایدمه رکن : «بر مملکت وارکه تاریخی حقیقه یازیلماش ، تنظیم ایدن بری کچر دیکمز مختلف تحول لریک ، انقلاب لریک اجتماعی سبیلری علمی بر اصوله آراش دیر . یلامشدر» دیور . نه قدر دوغرو بر مطالعه ! تنظیم ایدن بری دکل ، مختلف عصر لردن بری تورک جمعیتنک کچر دیکمی تحول لر هنوز تدقیق ایدیلمه مشدر و بوکونکی شرائط داخلنده تمامیله ایدیلمه سنه امکان ده بوقدر : چونکه هنوز عصری بر «خزینة اوراق : آرشیو» دائره من موجود اولدینی کبی ، تنظیم ایدن بری نشر ایدیلن اثر لری ، غزیه قولکسیون لری ، و سائر هر تورلو

و ناتی محتوی برکتبخانه بده مالک دکلز . شیمی دیه قدر تنظیمات دوری تاریخنه عا ئد تدقیق ایدمه بولونقی ایستینلر ، بوخصوصده اقتحای امکانسز مشکل لره قارشیلشمش لردر . چالیشمق ایستینلر ایچون محیط و وسائط حاضر لاما دجه ، کیمسه دن برایش بکله بده یز .

یکرمنجی عصرک علمی ، اک مبدول وزن کین بر نسبتده مادی واسطه لره ، مکمل لابوراتوار لره ، معظم کتبخانه لره ، بو بوک موزه لره ، فعال «سه مینه ر» لره استناد ایدر . دنیانک اک بو بوک و اک فعال عالم لری بو واسطه لردن تجرید ایدیکمز : عطالته محکوم قالدق لری کوره جکسکز . آنجاق شونیده اعتراف ایتدی بزرکه بوکونکی «علمی اصول لره» واقف اولمایان انسان لری دنیانک اک زن کین و سائطنه غرق ایتسه کز ، ینه هیچ برشی یابمازلر ؛ و باشقا لری نکی کتاب لرنده کوردکلری شیئر لری باباغان کبی تکرار ایله اکتفا ایدر لر . شوخالده ، مملکتده فعال بر علم حیاتی یاراتمق ایچون ، بر طرفدن مادی و سائطی اکمال ایله برابر ، دیگر طرفدن ، بوکونکی غرب عالم لری کبی بالذات مشاهده و تدقیقه مقتدر و هر صورتله اولردن فرقسز یعنی عین ذهنیتله و عین اصول لره مجهز انسان لری تیشدیرمکده محتاجز . آوروپا علمیه اوزون زمان لردن بری دوام ایدن تماسزه رغماً ، غربده کبی «علم ذهنیتی» نی ، «علم تلقیسی» نی و اوراده کبی فیاض اصول لری تمثیل ایتکدن هنوز جوق اوزاق بولونیورز . اکر بو تمثیل عملیه سی شیمی دیه قدر موقیتله یابیلما بیلسه یدی ، اوزمان علم آدام لرنی و دارالفنون لری بین الملل مقیاس لره اولجه بیلیردک . بو حقیقی بو بوک بر نفوذ نظرله کورده عزیز باش و کیمزک بر نظر لرنده سویله دک لری کبی ، بوغایه بده ایری شمه دیکه ، علم آدام لرنی و علم مؤسسه لرنی بین الملل مقیاس لره اولجه بده دیکه ، وظیفه صری یا عیش صایلاما یز . سیاست و عسکرک ساحه لرنده بوتون جهانک غبطه ایدمه جکی بو بوک و عصری نمونه لر کوستره ن تورک قابلیتی ، علم وادیسندده بونی کوسترمکدن عاجز دک لدر ؛ بترکه بو لزومی شدتله حس ایدمه رک ، بو احتیاجک تطبیقی ایچون ایجاب ایدن محیطی و وسائطی حاضر لایلم .

تورکیه ده عصری علم لریک انکشافی ایچون دوشونوله جک تدبیر لر ، یاریم و موقت تدبیر لر اولما یز . علم ساحه سنده کبی حقیقی وضعیت می بوتون آجیلنی و آجیق لنی ایله کوردکدن سوکرا ، اوکا کوره عمومی و قطعی تدبیر لر آلتی ضرورتنده یز . بوقسه بوکونکی ذهنیت و بوکونکی اصول لره یاباجمنز شی ، نهایت «مترجمک و ناقلک» درجه سنی کجه مه بده جکدر ؛ «تقلید» دن «تحقیق و ابداع» . بوکسه له بیلیمک جوق مشکل بر مسئله در . سوک زمان لرنده لیسه لرنده طلبیه «اجتماعی و فلسفی» بر تریه و بریلکه باشلامه سی ، معارف و کالتک لیسه دن ماعدایو کسک تحصیل و سوسه لرینه کیده جک قانال لری سد ایتمه سی ، استقبال ایچون جوق امیدبخش بر حادثه در ؛ بو صورتله حاضر لانا ن و بوکسک تحصیل مطلقا اجنبی بر لسانله مجهز اولار ق تعقیب ایدن کنج لری ، یارین ، مملکتک محتاج اولدینی منور ز صره بی تشکیل ایدمه جکدر . تورکیه ده بوکسک

تحصیلک قوتله نه سی و علم حیانتک انکشافی ایچون ، اورته تحصیل ساحه سنده آتیلاق بو آدم جدا جوق بو بوک و جوق امیدبخشدر . معارف و کالتی ، بوحرکنله مترافق اولار ق ، مملکتده قوتلی بر علم و صنعت حیانتک اویانمه سی ایچون ضروری اولان تدبیر لری آلیر و علم و صنعت مسلک لری ماده و معنایو کونکدن داها جاذب برشکل قورسه ، آنجاق اوزمان ، بکی نسل آراسندن مستقبل عالم لری نیشمه سنی بکله بیلیرز ؛ بوقسه ، بوکونکی شرائط داخلنده ، امین بک دارالفنوندن بکله دیکمی شیلردن بر جوغی ، داها اوزون مدت تحقق امکاندن محرومدر ! حقیقت آجی ده اولسه دا ئما خیال دن داها فائده لیدر .

جهان حربندن سوکرا بوتون مدنیت عالمی قابا ، حریص و خودبین بر «مادیه جیلک» استیلا ایتش ، معنوی مفکوره لرشده صا رصیل مشدر . بوک نتیجه سی اولار ق بکی نسل لریک «علم» و «مفکوره» بولنده آرتق اسکیمی کبی قوت و حرارتله یورومه دیکمی دنیانک هر طرفده بو بوک بر اندیشه ایله کورولیور ، و بوک ازاله سی ایچون تورلو تورلو چاره لر دوشونولیور : دارالفنون لریک ، لابوراتوار لریک ، انستیتور لریک ، موزه لریک داها فعال بر انکشافه مظهر اولاسی ایچون هر ملت اعظمی فدا کارلق اختیار ایتکده ، دولت بودجه سندن باشقه مختلف جمعیتلر و خیر صاحب لری طرفدن بو بوک تبرعلرده بولونولمده در . باشقا مملکت لرنده ، اساساً جوق مترق اولان علم حیاتی بوکونکی اقتصادی شرائطک مضر تأثیر لردن قورتارمق ایچون بو قدر اعتنا صرف ایدیلیرسه ، علم حیانتک هنوز باشلاماش اولدینی مملکت مزده نه بو بوک اعتنا بده احتیاج اولدینی قولایقله آکلا شیله بیلیر : بوکونکی اقتصادی شرائط آلتنده کنج لرنک علم بولنه آتیلمه لری همان همان امکانسزدر دیه بیلیرز ؛ چونکه کندیلرینه ماده چالیشه بیلیمک ایچون لازم کلن معیشت و سائطی الک صغری بر درجه سنده بیله تأمین ایدمه یورز . نه قدر قابلیتی ، چالیشقان ، علم عشقیله مجهز کنج لرنی وارکه ، حیانتک مادی ضرورتلری قارشیسندده ، حاضر لاندق لری مسلکی بر اقرار ق داها کارلی و شهبه سز داها قولای مسلک لری ترجیح ایدیور لر . دارالفنون شعبه لری نکی آسیستان و معلم معاونی بولمده نه قدر مشکلاته معروض قالدینی بیلر ، بو جاعتی داها یاقیندن حس ایتش لردر . حالبوکه ، تورکیه ده حقیقی علم حیاتی ، آنجاق بوندن سوکرا ک نسلر طرفندن تأسیس اولونه جقدر . مستقبل تدریس عنصر لری تیشدیرمک ، دارالفنونک اک بو بوک وظیفه سی اولدینی حالده ، مع الاسف بونی یاپه بیلیمک دارالفنونک قدرتی داخلنده دک لدر . بناء علیه ، تکرار ایدیورم ، تورکیه ده بکی بر علم حیاتی یاراتمق ساده جبه بردار الفنون مسئله سی دکل ، اونک جوق فوقنده ، بر مملکت مسئله سیدر . بوخصوصده دارالفنون منتسبلرینه دوشن وظیفه ، حقیقی ، اولدینی کبی ، بوتون آجیلنی و آجیق لنی ایله کوسترمکدر . . .

کوریلی زاوه محمد قواد

استانبول دارالفنوننده «تورک ادبیاتی تاریخی» مدرسی

